

رعایت ایمنی در شبکه های توزیع برق (قسمت سوم)

تجهیزات فردی و گروهی

تجهیزات فردی: تجهیزات فردی لوازمی است که سیمبان برای ایمنی و حفظ سلامت خود، با استفاده از آنها اقدام به انجام عملیات می‌نماید.

توجه: مشخصات تجهیزات ایمنی فردی-گروهی که در زیر آمده است، مبتنی بر دستورالعمل "تامین، استفاده، نگهداری و امحاء ابزار کار و لوازم حفاظتی فردی و گروهی" توانیر می‌باشد.

در این دستورالعمل از استانداردهای EN 397:2013 و EN 397:2012 و ANSI/ISEAZ 89.1 و ANSI/ISEAZ 169 و ANSI Z89.1 و EN 50365 و ANSI Z89.1 و EN 50365 CE0069 و EN397 و استاندارد لوازم حفاظت فردی در صنعت برق و وزارت نیرو - شماره استاندارد ۸۳۵۰۱ و استاندارد لوازم حفاظت فردی در صنعت برق و وزارت نیرو شماره نشريه ۱-۸۳ و آئین نامه وسایل حفاظت فردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و الکتریسته ANSI Z89.1,1997 و ANSI Z89.1,1986 استفاده شده است.

لباس کار:

عنوان	لباس کار(خط سرد و خط گرم)
مشخصات فنی	جنس لی سنگشور شده، دو تکه، متناسب با نوع آب و هوای منطقه، جنس کتان و نخ بوده و فاقد پلاستیک باشد. جیب های داخلی، دوخت های دولبه، چاپ آرم شرکت بر روی جیب سمت چپ پیراهن، سرشانه های پاکتی، فاقد فلز، فاقد قسمت های آزاد، دارای نوار شبرنگ، فاقد هرگونه آبرفتگی پس از شستشو، وزن پارچه در هر متر مربع باید بین ۴۰۰ تا ۴۵۰ گرم باشد. مج آستینهای بلوز کار و دم پاچه شلوار مجهر به چسبک و یا دکمه عایق باشد، جلوی بلوز کار باید از زیپ یا دکمه عایق استفاده شده و در حین انجام کار بسته بماند.
شرایط نگهداری	دور از نورخور شید، حرارت، ضربه مکانیکی، شعله
دوره مصرف	۶ماه
کاربرد	محافظت بدن در مقابل عوارض محیطی و جلوگیری از آسیب هنگام آرک الکتریکی

کلاه ایمنی:

عنوان	کلاه ایمنی بر قراری (خط سرد و خط گرم)
مشخصات فنی	تیپ ۱- کلاس E- دارای بند زیر چانه- دارای فیکسچر- مجهز به عرقگیر- فاقد هرگونه شیار- مقاوم در برابر ضربه- عایقی تا سطح ۲۰۰۰۰ ولت- دارای وزن حدود ۴۰۰ گرم- قابلیت نصب نقاب محافظ صورت داشته باشد- اندازه کلاه (دور سر) ۵۹-۵۵ سانتیمتر- آزمون تحمل درجه حرارتی های پایین که کاله در درجه حرارت ۲۰- درجه سانتی گراد تحت آزمون های جذب ضربه و مقاومت در برابر سوراخ شدن قرار می گیرد که بایستی تحمل آزمون های فوق را داشته باشد- توصیه سازنده

دور از نورخور شید، حرارت، ضربه مکانیکی، شعله ۳ تا ۵ سال پس از تولید با توجه به توصیه سازنده	شرایط نگهداری
محافظت سر از آسیب سقوط اشیا از ارتفاع یا وجود برآمدگی هایی که ممکن است در حین کار با سر افراد برخورد نماید- جلوگیری از برق گرفتگی از ناحیه سر ناشی از تماس یا قرار گرفتن در حوزه شبکه برقدار	دوره مصرف
کاربرد	

در استاندارد اکثر کشورها، رنگ کلاه به شرح زیر مورد استفاده قرار می گیرد:

کلاه سفید: مهندسین، مدیران، ناظرین و سرکارگران

کلاه سبز (یشمی): مستولین ایمنی

کلاه قرمز یا تارنجی: خط گرم (آتش نشانی)

کلاه آبی: تکنسین ها و اپراتورهای برق

کلاه قهوه ای: جوشکاران و کار با حرارت بالا

کلاه زرد: کارگران اجرائی

کلاه خاکستری: بازدید کنندگان

دستکش کار ساق کوتاه:

عنوان	دستکش کار ساق کوتاه
مشخصات فنی	کفه دوبل تمام چرم ، استعلام از مرکز تحقیقات کار (و توصیه سازنده)
شرایط نگهداری	دور از رطوبت، حرارت، مواد شیمیایی و اجسام تیز
دوره مصرف	درصورت پاره شدن
کاربرد	استفاده در تمامی فعالیت های اجرایی

دستکش کار ساق بلند:

عنوان	دستکش کار ساق بلند
مشخصات فنی	کفه دوبل تمام چرم ، استعلام از مرکز تحقیقات کار (و توصیه سازنده)
شرایط نگهداری	دور از رطوبت، حرارت، مواد شیمیایی و اجسام تیز
دوره مصرف	درصورت پاره شدن
کاربرد	استفاده در شبکه های بی برق و نصب پایه

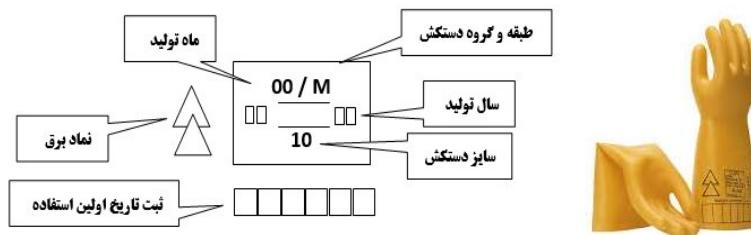
دستکش عایق لاستیکی فشار متوسط :

عنوان	دستکش عایق لاستیکی فشار متوسط
مشخصات فنی	سایز مناسب با دست فرد- وجود سال و ماه تولید- وجود محل ثبت تاریخ اولین استفاده - وجود کد نظارتی - وجود کالس عایقی- وجود برنده شرکت سازنده- مقاومت در برابر سایش- مقاومت در برابر بریدگی- مقاومت در برابر پارگی- مقاومت در برابر سوراخ شدن- ویژگی ضد الکتریسته ساکن- میزان استحکام کششی دستکش نمونه نباید از ۱۴۰ کیلو گرم بر سانتی متر مربع کمتر باشد- میزان ازدیاد طول در نقطه پارگی نمونه کمتر از ۶۰۰ درصد

باشد- میزان کش اندگی نمونه مورد آزمون ۱۰ دقیقه پس از آزمون کششی و با ازدیاد طولی تا برابر ۳۰۰ درصد نباید بیشتر از ۲۰ درصد باشد	
دور از نور مستقیم خورشید، حرارت و رطوبت (داخل کاور)- به دور از اجسام تیز و برند و مواد روغنی، نفتی، شیمیائی	شرایط نگهداری
۵ سال پس از تولید	دوره مصرف
(عایقی ۱۰۰۰ ولت) استفاده در شبکه ها و تاسیسات برقدار فشار ضعیف	کاربرد دستکش عایق کلاس صفر
(عایقی ۱۷۰۰۰ ولت) چهار عمل اصلی و کلیدزنی و برداشتن پرتابه از روی شبکه (با پرج)	کاربرد دستکش عایق کلاس ۲
(عایقی ۲۶۵۰۰ ولت) استفاده پرسنل خط گرم حین کار بر روی شبکه های برقدار فشار متوسط به روش خط گرم	کاربرد دستکش عایق کلاس ۳

جدول سایز دستکش

(جنس الاستومر)

پس از اندازه گیری دور دست مانند شکل رو برو می توان دستکش مناسب را از جدول زیر انتخاب نمود :

اندازه دستکش	S	M	L	XL
اندازه دور کف دست (inch)	7 - 8	8 - 9	9 - 10	10 - 11

جدول طبقه بندی ولتاژ های مورد استفاده دستکش های لاستیکی عایق (ASTM) (استاندارد ASTM)

کلاس عایقی دستکش	ولتاژ مؤثر مورد استفاده فاز به فاز	تست عایقی AC میلکین	تست عایقی DC میلکین
00	500	2500	10000
0	1000	5000	20000
1	7500	10000	40000
2	17000	20000	50000
3	26500	30000	60000
4	36000	40000	70000

روکش چرمی دستکش عایق:

عنوان	کاور دستکش عایق لاستیکی
مشخصات فنی	ضمون داشتن مقاومت فیزیکی از انعطاف پذیری بالا برخوردار و کاملا جذب دستکش باشد
شرایط نگهداری	دور از رطوبت، حرارت، مواد شیمیائی و اجسام تیز

دوره مصرف	در صورت فرسوده شدن / پارگی / سوراخ شدن
کاربرد	استفاده بر روی دستکش های عایق لاستیکی به منظور جلوگیری از آسیب به آنها

کفش عایق برقکاری:

عنوان	کفش (پوتین) عایق برقکاری
مشخصات فنی	داشتن سایز متناسب با پای فرد - استفاده از چرم طبیعی رویه - تعداد بخیه ها در هر ۴ سانتیمتر بیشتر یا مساوی ۴ عدد باشد - جنس زبانه از چرم رویه باشد - زیره از جنس عایق دی الکتریک با قابلیت عایقی تا سطح ولتاژ ۱۰۰۰ ولت و دارای انعطاف مناسب و عاجدار باشد - دارای منگنه پالستیکی باشد - جنس بند نایلون و پنبه باشد - پنجه از جنس کامپوزیت با قدرت تحمل بیشتر یا مساوی ۱۰۰ کیلوگرم باشد - فاقد هرگونه فلز - کفه کفش مقاوم در برابر اسید و روغن و ویژگی های انواع زیره ای کفش از قبیل مقاومت به نفوذ میخ، مقاومت زیره در تماس با اجسام داغ (مقاومت کف کفش ۱۰۰ کیلو اهم، ساق ۱۳-۹ سانتیمتر، پاشنه ۳ سانتیمتر)
شرایط نگهداری	دور از مواد شیمیایی خورنده و حرارت غیرمعtarف
دوره مصرف	۶ماه
کاربرد	جلوگیری از پیچ خوردگی و آسیب به پاهای در هنگام سقوط اجسام سنگین بر روی پنجه و جلوگیری از برق گرفتگی هنگام برخورد با شبکه و تاسیسات برقدار

کمربند ایمنی برقکاری:

عنوان	کمربند ایمنی برقکاری
مشخصات فنی	دارای طناب متناسب با نوع کمربند - قابلیت تحمل تا وزن ۱۱۵ کیلوگرم - سبک بودن - جنس طناب کمربند ایمنی از جنس مرغوب مثل کنف مرغوب و یا از الیاف ابریشم مصنوعی ساخته شود - پهانی کمربند باید ۱۰ الی ۱۲ سانتیمتر و ضخامت آن ۶ میلی متر باشد - براق های ایمنی و متعلقات آن قابلیت تحمل نیروی ۱۰ کیلو نیوتون را داشته باشند (هر کدام از اجزا به صورت مجزا توانایی تحمل ۱۵ کیلو نیوتون را باید داشته باشند).
شرایط نگهداری	به دور از نور مستقیم خورشید، حرارت و رطوبت - به دور از اجسام تیز و برنده
دوره مصرف	در صورت فرسوده شدن
کاربرد	جلوگیری از سقوط حین صعود و فرود برقکاران از پایه های برق

حبابیل بند ایمنی برقکاری:

عنوان	حبابیل بند ایمنی برقکاری (HARNESS)
مشخصات فنی	بر اساس دستورالعمل "ایمنی کار در ارتفاع در صنعت برق" توانیر
شرایط نگهداری	به دور از نور مستقیم خورشید، حرارت و رطوبت - به دور از اجسام تیز و برنده
دوره مصرف	در صورت فرسوده شدن
کاربرد حبابیل بند	هarness تمام بدن برای جلوگیری از سقوط حین صعود و فرود برقکاران از پایه های برق می باشد. (برای عبور از موانع موجود بر روی پایه های برق در حین صعود و فرود، باید از harness دوطبقه استفاده شود.)
تمام بدن سیمیان	هarness جلیقه ای که سبک تر از harness تمام بدن است، برای استفاده در سبد بالابر و جلوگیری از سقوط برقکاران درون سبد بالابر می باشد.
کاربرد حبابیل بند	جلیقه ای بالابر

شیلد کلاه ایمنی:

عنوان	شیلد کلاه ایمنی
مشخصات فنی	ماسک حفاظتی استاندارد عایق، جلوگیری جرقه و آرک، محیط قابل مشاهده، مقاوم در مقابل حرارت، ضد خشن، ضد مه، ضد ضربه، مقاوم در مقابل اشعه های مضر خورشید
شرایط نگهداری	دور از نور مستقیم خورشید و حرارت (داخل کاور) - به دور از اجسام فلزی و مواد روغنی، نفتی، شیمیائی
دوره مصرف	۳ تا ۵ سال پس از تولید با توجه به توصیه سازنده
کاربرد	محافظت صورت در مقابل آرک الکتریکی

تجهیزات گروهی: تجهیزات گروهی لازمی است که اکیپ اجرائی با استفاده از آنها بصورت ایمن اقدام به انجام عملیات بر روی شبکه می نمایند.

مشخصات عمومی و فنی تجهیزات گروهی که تصویر برخی از آنها در زیر آمده است، در دستورالعمل "تامین، استفاده، نگهداری و امداد ابزار کار و لوازم حفاظتی فردی و گروهی" توانیر موجود می باشد.

تجهیزات گروهی (و ایمنی) بسیار متنوع می باشد که نام برخی از آنها در زیر آمده است:

پرج و چوب استیک، تفنگ پرتاب، انواع فاز مترهای فشار متوسط، سیستم اتصال زمین و چکش، چرخ زنجیر یا چرخ تسممه، گیره قورباغه‌ای، چرخ طناب، هندلاین، رکاب پایه چوبی، فرش لاستیکی، بی‌سیم، چهار پایه عایق، کپسول آتش نشانی، چراغ گردان، جعبه کمکهای اولیه، علائم هشدار دهنده خبری، نرده بان ایمنی، کله قندی، انواع قیچی ها (کابل وسیم)، پرس کابلشو، اره آهن بر، قفل ایمنی، آمپر متر، بالابر مجهز به سبد عایق، جعبه ابزار گروهی، فیوز کش، طناب نجات، خودروی مجهز به بیسم و چراغ گردان، مخروطی، نوار خطر

فهرست تجهیزات ایمنی و حفاظت فردی و گروهی

تجهیزات حفاظت گروهی	رده‌ی	تجهیزات حفاظت فردی	رده‌ی
دستگاه ارت موقت فشار ضعیف(دو دستگاه)	۱	لیاس کار دو تکه نخی	۱
دستگاه ارت موقت فشار متوسط(دو دستگاه)	۲	کلاه ایمنی	۲
فیوزکشن	۳	کفس ایمنی	۳
تفنگ پرتاب	۴	دستکش کتانی	۴
دستکش ساق بلند	۵	دستکش ساق بلند	۵
رکاب پایه چوبی	۶	دستکش عالیق فشار ضعیف با روش محافظا	۶
طناب دستی و طناب نجات	۷	فاز متر فشار ضعیف	۷
فرش عالیق لاستیکی	۸	فاز متر دوبل فشار ضعیف	۸
فاز متر فشار متوسط	۹	گمریند ایمنی	۹
چراغ قوه شارژی	۱۰	کیسه ایزار کار کمری	۱۰
چوب پرج	۱۱	چراغ قوه	۱۱
نردبان عالیق	۱۲	ساق ایزار کار فردی	۱۲
چعبه ایزار کار	۱۳	نقاب محافظ صورت	۱۳
مولتی متر	۱۴	جلیقه شیرنگ	۱۴
کارتنهای حفاظتی	۱۵		
آچار فرانسه، بیچ گوشی، آنبردست، سیم چین، قیچی، پرس کابلشو	۱۶		
کپسول آتشنشانی و کیف کمکهای اولیه	۱۷		
مخروطی، نوار حفاظتی، تابلو خطر	۱۸		

فاز متر دوبل

فاز متر دوبل فشار متوسط یکی از وسایل ایمنی گروهی می‌باشد که برای تشخیص همنام بودن فازهای دو مدار بکار می‌رود. به عنوان مثال پس از نصب کات اوت تیغه‌ای بر روی یک پایه جهت ایجاد نقطه مانور، باید مشخص شود که برای اتصال جمپر به دو طرف تیغه‌ها، جمپر هر کدام از فازهای $(0<20)R$ و $(0<20)S$ و $(0<240)T$ در دو طرف یک تیغه، آیا فازهای همنام هستند یا خیر؟

فاز متر دوبل فشار متوسط شامل دو عدد فاز متر دسته عالیق می‌باشد که به صورت دوبل و توسط یک کابل بهم مرتبط بوده و هر کدام از فاز مترها در یک دست سیمبان قرار می‌گیرد. سپس با اتصال شاخصهای سر آن به فازهای مختلف دو طرف، اگر لامپی که در وسط فاز متر تعییه شده روشن شود، این بیانگر غیر همنام بودن فازها می‌باشد و اگر لامپ روشن نشود، به معنی هم‌فاز بودن فاز مورد نظر می‌باشد و ارتباط جمپر آن بلامانع می‌باشد.

توجه: ابتدا سلامت لامپ فازمتر دوبل بررسی و تست شود.